

**Pan
Ryszard Zarudzki
Podsekretarz Stanu MRiRW**

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z pismem znak ROWwrt-js-501-1/16(1103) odnośnie zgłoszenia uwag do projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego PROW na lata 2014-2020, samorząd rolniczy przekazuje:

- 1) Uwaga dotycząca kryterium nr 1 (podstawowy dochód gminy), którego zastosowanie w praktyce wyklucza (lub mocno ogranicza możliwość finansowania) operacje wnioskowane przez gminy o dochodzie podatkowym powyżej 50% średniej krajowej. Kryterium nie powinno być stosowane lub przynajmniej powinna być zmieniona waga punktowa w poszczególnych przedziałach procentowych, tak aby różnica wynosiła 1 punkt.

Ponadto podstawowy dochód podatkowy gminy jest zbyt wysoko punktowany, bo aż maksymalnie 5 punktami i może nie do końca uwzględniać stan faktyczny. Zapisany procent zwodociągowania i skanalizowania „faworyzuje” dotychczasowe zaniechania. Samorzady, które mają wysoki procent zwodociągowania i skanalizowania osiągnęły go głównie poprzez zaciąganie kredytów i pożyczek, a przy zapisach w projekcie rozporządzenia nie będą one miały szans na wsparcie środkami z PROW. Wnioskujemy, o rozważenie podzielnia skali punktowej w zakresie gospodarki wodociągowej za 95% zwodociągowania (przynajmniej 2 punktami), a w zakresie gospodarki ściekowej punktacją należałoby objąć stan skanalizowania np. 60-70%

- 2) Osobną punktacją powinny być objęte przedsięwzięcia, gdzie występują nakazy Inspekcji Sanitarnej Urzędu Dozoru Technicznego, czy też PIOŚ nakładające obowiązek przebudowy stacji uzdatniania wody lub oczyszczalni ścieków.
- 3) Uwaga dotycząca kryterium nr 2 (średnia stopa bezrobocia w powiecie), którego zastosowanie w praktyce wyklucza (lub mocno ogranicza możliwość finansowania) operacje wnioskowane przez gminy z powiatów, w których stopa bezrobocia jest niższa od średniej krajowej. W miejscu „stan bezrobocia” powinna być wprowadzona punktacja (np. 2 punkty) za objęcie ponad 50% powierzchni gminy formami ochrony przyrody, ponieważ ogranicza to rozwój gospodarczy, a jest istotne dla ochrony środowiska.

Te same problemy wykazuje w swojej opinii Podkarpacka Izba Rolnicza w piśmie z dnia 18 kwietnia 2016 r. znak PIR/1171/16/LR (w załączeniu)

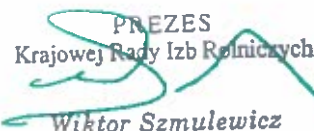
Jednocześnie informujemy, że do Biura Krajowej Rady Izb Rolniczych wpłynęły uwagi z samorządu gminnego:

- Wójta Gminy Bielsk Podlaski w piśmie z dnia 19 kwietnia 2016 r. znak IGK.7013.7.12.2014,
- Burmistrza Zabłudowa, pismo z dnia 19 kwietnia 2016 r. znak RGK.3053.16.2016,

których treść, może posłużyć projektodawcom do zmian omawianego rozporządzenia.

Przekazując powyższe, pozostaję

Z poważaniem,

PREZES
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Wiktor Szmulewicz

Zał.: jw.

IGK.7013.7.12.2014

Bielsk Podlaski, dn. 19 kwietnia 2016 r.

Podlaska Izba Rolnicza
Porosły 36D, 16-070 Choroszcz

**Uwagi do projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków
i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu
Gospodarka wodno - ściekowa**

Niniejszym wnoszę o dokonanie zmiany w § 4 ust. 4 projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu Gospodarka wodno - ściekowa poprzez dopisanie następującej treści: „lub będzie oddziaływała wyłącznie na obszary, o których mowa w pkt a), b) i c)”.

Wówczas § 4 ust. 4 w/w rozporządzenia otrzymałby brzmienie:

- 4) będzie realizowana na obszarze należącym do:
- a) gminy wiejskiej,
 - b) gminy miejsko - wiejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5.000 mieszkańców, lub
 - c)) gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5.000 mieszkańców
- lub będzie oddziaływała wyłącznie na obszary o których mowa w pkt a), b) i c).

Problem z zapisem istniejącym w projekcie rozporządzenia uniemożliwia realizację inwestycji w sytuacji, gdy budynek stanowiący własność Gminy Bielsk Podlaski i związane z nim urządzenia stanowiące hydrofornię zaopatrującą w wodę wyłącznie mieszkańców gminy wiejskiej, położony jest w granicach administracyjnych miasta Bielsk Podlaski.

W ramach inwestycji przeprowadzona zostanie przebudowa budynku hydroforni wraz ze zmianą technologii dostarczania wody. Budynek hydroforni zlokalizowany jest na gruntach stanowiących własność Gminy Bielsk Podlaski, położonych w granicach administracyjnych Miasta Bielsk Podlaski.

Oddziaływanie tej inwestycji będzie ograniczało się wyłącznie do obszaru wiejskiego, ponieważ hydrofornia zaopatruje w wodę 18 wsi położonych na terenie Gminy Bielsk Podlaski.

Zgodnie z celami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) inwestycje realizowane przy wsparciu środków w ramach PROW są skierowane do mieszkańców obszarów wiejskich, oni też byłiby pośrednio beneficjentami tej inwestycji.

Również opis poddziałania 7.2 Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii zawarty w PROW wskazuje, że celem tego obszaru działania jest m.in. wsparcie gospodarki wodno – ściekowej, które wpłynie na rozwój gospodarczy obszarów wiejskich oraz poprawę warunków życia. Działanie ma przyczynić się do realizacji celu szczegółowego 6B – wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich.

Sformułowanie w warunkach kwalifikowalności tych operacji „pomoc może być przyznana, jeśli operacja realizowana jest w miejscowości należącej do gminy wiejskiej [...]” jest o tyle niejasne, że nie wskazuje ani obszaru oddziaływania inwestycji (miejsca zamieszkania odbiorców), ani też nie można go w żaden sposób zakwalifikować podmiotowo – np. że może być realizowany przez beneficjentów (gminy, spółki jst, związki międzygminne), których mieszkańcy zamieszkują obszary wiejskie. Interpretując w/w warunek dosłownie, należałoby przyjąć, że jedynym kryterium jest miejsce, w którym będzie realizowane przedsięwzięcie – w tym wypadku remont i przebudowa.

Zgodnie z ROZPORZĄDZENIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy [...] „operacja” oznacza projekt, umowę, przedsięwzięcie lub grupę projektów wybrane przez instytucje zarządzające danych programów lub na ich odpowiedzialność, przyczyniające się do realizacji celów priorytetu lub priorytetów, do których się odnoszą; w kontekście instrumentów finansowych operacja składa się z wkładów finansowych z programu do instrumentów finansowych oraz z późniejszego wsparcia finansowego świadczonego przez te instrumenty finansowe – art. 9 ust. 9 rozporządzenia. Zgodnie z art. 2 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 1305/2013 w/w definicja ma zastosowanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Gdyby zatem jako „operację” rozumieć nie sam remont i przebudowę określonego urządzenia położonego na danej działce, a przedsięwzięcie przyczyniające się do realizacji celów priorytetu polegające na poprawie jakości wody, poprawie systemu dostarczania wody mające wpływ na poprawę ochrony środowiska na obszarach wiejskich (oddziałujące na obszar gminy wiejskiej – jak to jest w propozycji), można byłoby przyjąć, że warunek jego kwalifikowalności jest spełniony.

Ingr Raisa Rajęcka

Zabłudów, dn. 19.04.2016 r.

RGK. 3053.16.2016

Podlaska Izba Rolnicza
Porosły 36D
16-070 Choroszcz

W odpowiedzi na Państwa wiadomość w sprawie trwających konsultacji publicznych projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego PROW na lata 2014-2020, Gmina Zabłudów poniżej przedstawia swoje stanowisko w w/w sprawie:

Mając na uwadze faktyczną rzetelność stosowania jako ogólnego kryterium oceny, wysokości podstawowych dochodów podatkowych przypadających na jednego mieszkańca przy kwalifikowaniu wniosków o dofinansowanie działań jednostek samorządu terytorialnego, Gmina Zabłudów sporządziła analizę opartą na swoim przykładzie.

Według rankingu gmin województwa podlaskiego w zakresie wysokości podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca, przyjętych do obliczenia subwencji ogólnej/wyrównawczej na 2016 rok Gmina Zabłudów znajduje się na 12 miejscu. Dochód w powyższym zakresie wynosi 1.654,38 zł na mieszkańca, co stanowi 109,25%, dochodu podatkowego wyliczonego na 1 mieszkańca w kraju, którego wysokość to kwota 1.514,27 zł. Podstawę wyliczenia stanowią dochody podatkowe gminy za 2014 rok wg sprawozdania Rb-PDP oraz liczba mieszkańców faktycznie zamieszkałych w gminie, wg stanu na 31.12.2014 r.

Zgodnie z przepisami obowiązującej do końca 2015 roku ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, podatkiem od nieruchomości objęte były drogi wewnętrzne.

wylączeniu z opodatkowania podlegały jedynie drogi publiczne. Przy całkowitej powierzchni dróg wynoszącej 6.205.849 m², powierzchnia gruntów zajętych pod drogi wewnętrzne w gminie Zabłudów z oznaczeniem „Dr” w ewidencji gruntów i budynków to wielkość 5.326.617 m², (85,83%). Wobec powyższego Gmina Zabłudów ujmowała w deklaracji gminnej tę powierzchnię, czego skutkiem był naliczony podatek ujęty w sprawozdaniu Rb-PDP za 2014 rok w wysokości 2.503.510 zł.

W wyniku dokonanej analizy wyraźnie widać, iż kwota 2.503.510 zł. naliczonego podatku od dróg wewnętrznych, liczonego wg stawki dla gruntów pozostałych jest tylko fikcją, zafalszowując rzeczywisty stan rzeczy. Kwota podatku w ten sposób liczonego z jednej strony jest wydatkiem, z drugiej dochodem, przez co faktycznie nie oddziałuje na budżet Gminy i nie ma jakiegokolwiek przełożenia na „siłę podatkową” gminy. Jednostka samorządu płaci sama sobie podatek, jednak występuje on w budżecie, jak zostało to wcześniej wskazane po stronie wydatków i dochodów.

Jeżeli przyjmiemy, że powyższa kwota, jako faktycznie fikcyjna, zostanie odjęta od dochodów wynikających ze sprawozdania Rb-PDP za 2014 rok, zobaczymy jak to się przełoży na wyliczenie subwencji ogólnej:

15.152.488 zł. (dochody Gminy Zabłudów za 2014 r. stanowiące podstawę wyliczenia subwencji i dochodów podatkowych na 1 mieszkańca)

-2.503.510 zł. (podatek od dróg wewnętrznych)

=12.648.938 zł. / 9.159 (liczba mieszkańców na 31.12.2014 r) = 1.381 zł. (dochód na 1 mieszkańca)

Dochód po przeliczeniu na mieszkańca przy założeniu „caeteris paribus” wynosi 1.381 zł co stanowi 91,20 %, dochodu podatkowego, wyliczonego na 1 mieszkańca w kraju.

Opierając się w dalszym ciągu o przyjętą analizę, w przypadku gdyby dochód na mieszkańca gminy stanowiła kwota 1.381 zł, należna kwota podstawowa subwencji ogólnej gminy szacunkowo wynosiłaby 853.000 zł. Kryterium należnej kwoty części podstawowej subwencji ogólnej jest liczba mieszkańców oraz specyficznie określony wskaźnik siły dochodowej gminy mierzony jedynie dochodami uzyskanymi z tytułów wymienionych w zamkniętym katalogu w art. 20 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Na dzień dzisiejszy Gmina Zabłudów nie otrzymuje tej subwencji ponieważ dochód podatkowy na mieszkańca gminy uwzględniający dochód z tytułu podatku od dróg wewnętrznych jest wyższy od 92% dochodu na mieszkańca w kraju.

Dochód podatkowy na mieszkańca, liczony według formuły sprzed 1 stycznia 2016 r. uznać należy za niemiarodajny, nie odzwierciedlający w sposób prawidłowy faktycznej sily podatkowej gminy. Z drugiej strony kryterium dochodowe nie uwzględnia faktycznych potrzeb gmin w zakresie dostępu do podstawowej infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury drogowej oraz infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej. Bardzo istotnym elementem dla określenia stopnia zaspokojenia potrzeb w zakresie dostępności posiadanej infrastruktury jest stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy. Biorąc pod uwagę odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej zajmujemy według danych z Banku Danych Lokalnych (www.stat.gov.pl/bdl) w powiecie miejsce 14 miejsce (na 15 możliwych) a w województwie 112 (na 118 gmin województwa podlaskiego). W naszym mniemaniu wskaźnik wysokości dochodów na mieszkańca nie jest kryterium obiektywnym, szczególnie przy składaniu wniosków z zakresu doposażenia mieszkańców w podstawowe urządzenia infrastruktury technicznej. W przypadku naszej gminy możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkańców w tym obszarze są znacząco ograniczone. Gmina liczy 340 km² powierzchni, co przy liczbie 9159 osób zamieszkałych w gminie, wg. stanu na 31.12.2014 r. daje gęstość zaludnienia około 27 osób/km². W konsekwencji realizacja zadań własnych zapisanych w art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym jest utrudniona.

Biorąc powyższe fakty pod uwagę należy wskazać, iż nasze argumenty są uzasadnione ponieważ ustawodawca również dostrzegł, iż obowiązujący stan prawny jest niedostosowany do rzeczywistości. Podstawowym celem znowelizowanej, uchwalonej 23 lipca 2015 r. i obowiązującej od 1 stycznia 2016 r. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych było wyeliminowanie sytuacji, w której gmina występująca jako podmiot prawa publicznego, pobiera podatek od nieruchomości „od siebie samej”, czyli od gminy jako podmiotu prawa cywilnego.

Nowelizacja w art. 7 ust. 1 pkt 15 wprowadziła zwolnienie przedmiotowe w podatku od nieruchomości dla gruntów i budynków lub ich części, stanowiących własność gminy, z wyjątkiem zajętych na działalność gospodarczą lub będących w posiadaniu innych niż gmina jednostek sektora finansów publicznych oraz pozostałych podmiotów.

Ustawodawca poszedł znacznie dalej ponieważ Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów w dniu 16.10.2015 r. wystosował pismo PL-LS.834.107.2015 w sprawie wyjaśnienia dla stosowania zwolnienia z podatku od nieruchomości dla mienia gminnego wykorzystywanego przez gminę na prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej. Wynika z niego, iż jeśli gmina osobiście świadczy usługi w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę

i odprowadzania ścieków, a nie robi tego zarobkowo, to wszystkie grunty i budynki, czyli cała infrastruktura służąca realizacji tego zadania, podlega zwolnieniu bezpośrednio ze znowelizowanej ustawy. Gmina Zabłudów należy właśnie do takich jednostek, ponieważ sama wykonuje zadania w wyżej wskazanym zakresie.

Warto wspomnieć jeszcze o dwóch niesłychanie istotnych kwestiach. Zmiana regulacji prawnych, obowiązująca od 1 stycznia 2016 r. nie znajduje swojego natychmiastowego przełożenia na wartości wskaźnika dochodów podatkowych dla danego roku. Dane ze sprawozdania Rb-PDP za 2016, wg stanu na 31 grudnia 2016 roku, będą stanowiły podstawę do wyliczenia wysokości dochodu podatkowego na mieszkańca oraz subwencji ogólnej dopiero w 2018 roku. W związku z tym stosowanie tak wysokiej punktacji kryterium ogólnego w zakresie podstawowego dochodu podatkowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca, skutecznie wyklucza Gminę Zabłudów, a także wiele innych jednostek samorządu terytorialnego z możliwości pozyskiwania środków na dofinansowanie planowanych do realizacji zadań, a w szczególności inwestycji na lata 2016-2017. Prawdopodobnie będzie to kluczowy okres na pozyskanie środków unijnych w obecnej perspektywie finansowej.

Dodatkowo, w algorytmie wyliczenia wartości wskaźnika dochodów podatkowych przypadających na jednego mieszkańca powinno uwzględniać się liczbę mieszkańców faktycznie zamieszkałych w gminie, wg. stanu na 31 grudnia danego roku. W praktyce, w sprawozdaniu Rb-PDP podaje się, zgodnie z ewidencją ludności, liczbę osób zameldowanych, co nie zawsze odzwierciedla faktyczny stan rzeczy.

Sugerujemy, by ponownie pochylić się nad przyjętymi kryteriami i dostosowaniem ich do faktycznych możliwości i potrzeb samorządów.

BURMISTRZ

Adam Tomaneck

Trzebownisko, 18 kwietnia 2016r.

PIR/1171.../16/LR

**Krajowa Rada Izb Rolniczych
w Warszawie**

dot. projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Gospodarka wodno – ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020.

Analizując kryteria regionalne przesłanego projektu rozporządzenia Podkarpacka Izba Rolnicza zauważa, że w przypadku województwa podkarpackiego premiowane będzie 48 gmin objętych Programem Strategicznym „Błękitny San” czyli gmin położonych wzdłuż biegu rzeki San od południowo - wschodniego krańca województwa podkarpackiego po jego północno - zachodnie granice, a pozostałe 112 gmin województwa będzie miało mniejsze szanse na skorzystanie z dofinansowania z tego działania, przez co będzie marginalizowane w dostępie do środków finansowych z tego działania.

Podkarpacka Izba Rolnicza zauważa szczególny charakter premiowanej w przygotowanym projekcie rozporządzenia tej części naszego województwa, dostrzega konieczność kompleksowej regulacji gospodarki wodno - ściekowej poprawiającej czystość wody rzeki San, zbiorników w Solinie i Myczkowcach przekładającej się w konsekwencji na poprawę różnych form turystyki, a przez to wspierających rozwój społeczno - gospodarczy tej części województwa, ale jako przedstawiciel rolników uważa, że wszystkie gminy województwa podkarpackiego powinny mieć zbliżony dostęp do pozyskania dofinansowania z tego działania. Zdaniem podkarpackiego samorządu rolniczego budowa, przebudowa, modernizacja lub wyposażenie obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków oraz zakup i montaż urządzeń kanalizacyjnych oraz urządzeń wodociągowych jest ważny dla mieszkańców wszystkich gmin naszego województwa, a nie tylko mieszkańców gmin objętych Programem „Błękitny San”.

Ponadto Podkarpacka Izba Rolnicza analizując ustalone kryteria krajowe zauważa, że wielu samorządom trudno będzie spełnić Kryterium nr 3 dotyczące powiązania operacji z inwestycjami dotyczącymi tworzenia pasywnej infrastruktury szerokopasmowej lub realizowanej na terenie z funkcjonującą siecią szkieletową. Wskaźnik ten będzie bardzo trudny do spełnienia, ale dzięki temu, że w projekcie rozporządzenia otrzymał on tylko 0,5 punkta to w ocenie podkarpackiego samorządu rolniczego tylko nieznacznie obniży on szanse pozyskania dofinansowania na rozwój w gminie podstawowej infrastruktury technicznej, jaką jest sieć wodociągowa i sieć kanalizacyjna.

DYREKTOR BIURA

Arkadiusz Bęben

